

KATALOG ZNANJA

1. Ime modula: TEMELJI GOSPODARSTVA

2. Usmerjevalni cilji:

Dijak/dijakinja:

- razvija podjetne lastnosti in spretnosti ter sposobnosti timskega dela;
- načrtuje in vodi svojo kariero;
- uporablja ustrezne zvrsti učinkovitega sporazumevanja z različnimi partnerji;
- uporablja sodobne informacijsko-komunikacijske vire in vrednoti informacije;
- razvija sposobnost logičnega, abstraktnega in analitičnega sklepanja;
- prepozna in kritično analizira temeljne ekonomske pojave in procese v sodobnem gospodarstvu;
- upošteva logiko racionalne izbire in razvija sposobnost poslovnega odločanja;
- vzpostavi pozitiven odnos do trajnostnega razvoja, varuje zdravje in okolje;
- uporablja ustrezno strokovno izrazoslovje v vseh družbenih odnosih;
- razume odnos med državo in pravom ter preostalimi družbenimi pravili;
- razume povezanost delov pravnega sistema v zaokroženo celoto;
- varuje človekove pravice in temeljne svoboščine v vseh pravnih razmerjih;
- razvija pozitivne osebnostne lastnosti, doslednost, natančnost, odgovornost in strokovnost;
- ravna v skladu s pravnimi pravili, poslovno moralo in načeli poklicne etike;
- varuje in zagotavlja uresničevanje pravnih vrednot;
- razume bistvo svobodnega urejanja stvarnopравnih in obligacijskih razmerij;
- kritično presoja protipravna ravnanja na vseh področjih družbenega življenja;
- razvija potrebo in pripravljenost za vseživljenjsko izobraževanje.

3. Vsebinski skopi:

1. Gospodarske dejavnosti
2. Temelji pravne kulture
3. Pravno organizacijski vidiki poslovanja

1. Vsebinski sklop: Gospodarske dejavnosti

Poklicne kompetence

OZNAKA	
GD1	Razlikovanje gospodarskih dejavnosti.
GD2	Razumevanje sektorske preobrazbe gospodarstva.

Operativni cilji

Informativni cilji	Formativni cilji
<ul style="list-style-type: none"> – pojasni vpliv potreb na raznovrstnost gospodarskih dejavnosti – ovrednoti posamezne faze gospodarske dejavnosti – predstavi gospodarske dejavnosti in udeležence v gospodarstvu – prikaže razvoj sodobnega tržnega gospodarstva ter pomen sektorjev dejavnosti – opiše gospodarske dejavnosti v primarnem sektorju – opiše gospodarske dejavnosti v sekundarnem sektorju – predstavi dejavnost in vrste trgovine – opiše vrste prometa in njihove značilnosti – opredeli vlogo špediterja – analizira vlogo bank v prometu blaga in storitev – opredeli gospodarski pomen zavarovalnic in predstavi vrste zavarovanj – opredeli področja dejavnosti v turizmu in vrste turizma 	<ul style="list-style-type: none"> – analizira vlogo ekonomskih osebkov – ponazori gospodarsko dejavnost z ekonomskim krožnim tokom – ugotavlja posledice tehnične in družbene delitve dela – analizira strukturo podjetij po dejavnosti, velikosti in lastnini v Sloveniji – oceni vlogo terciarnega sektorja v razvitih gospodarstvih in v Sloveniji – razvrsti posamezne gospodarske dejavnosti v primarni, sekundarni in terciarni sektor – analizira pomen obrti in industrije v razvitih gospodarstvih in v Sloveniji – analizira vlogo trgovine – v praksi poišče različne organizacijske oblike trga – primerja prevozne pogodbe in listine v različnih vrstah prometa in ugotavlja položaj posameznih udeležencev v prometu – prepozna vlogo bančnega sistema Slovenije – ugotavlja pravice in obveznosti udeležencev zavarovalne pogodbe – preuči primerjalne prednosti slovenskega turizma

2. Vsebinski sklop: Temelji pravne kulture

Poklicne kompetence

OZNAKA	
PRAK1	Razumevanje potrebe po pravno organiziranih družbenih odnosih.
PRAK2	Ravnanje skladno s pravili pravnega sistema sodobne države.
PRAK3	Zagotavljanje uresničevanja načela ustavnosti in zakonitosti.

Operativni cilji

Informativni cilji	Formativni cilji
<ul style="list-style-type: none"> – opredeli pojem prava – pojasni odnos med državo in pravom – loči pravo od drugih družbenih pravil – opiše temeljne pravne vrednote – pozna zgradbo pravnega pravila – pojasni vrste pravnih kršitev, pravnih sankcij in namen kaznovanja – opredeli pravni akt in njegove sestavine – opredeli pravno razmerje in razloži sposobnosti fizičnih in pravnih oseb – našteje pravne panoge sodobnega pravnega sistema – pojasni preambulo in temeljna izhodišča slovenske ustave – spozna splošne določbe ustave in pojasni temeljne človekove pravice in svoboščine – našteje mednarodne dokumente o človekovih pravicah – pojasni temeljne naloge parlamenta, predsednika republike, vlade in državne uprave ter pravosodnih organov – pozna in loči med nalogami in pristojnostmi lokalne skupnosti in državne uprave – primerja pristojnosti ustavnega sodišča s pristojnostmi varuha človekovih pravic 	<ul style="list-style-type: none"> – ravna v skladu s pravom in moralnimi načeli – uresničuje pravne vrednote v vseh družbenih odnosih – poišče sestavine pravnega pravila v besedilu pravnega akta – ovrednoti pomen posameznih pravnih sankcij za doseganje družbenega sožitja – uporablja pravne akte za iskanje rešitev določenega pravnega problema – poišče pravne vire v uradnem listu, na internetu in v knjižni obliki – kritično razmišlja o družbenem dogajanju v pravni in socialni državi – poišče mednarodne pravne vire o človekovih pravicah – izdela kodeks pravic in dolžnosti – poišče primere delitve oblasti med zakonodajno, izvršilno in sodno vejo oblasti – analizira vlogo državnih organov pri uresničevanju ustavnosti in zakonitosti – sprejema odločitev, kdaj lahko začne postopek pred ustavnim sodiščem in v katerih primerih lahko poišče pravno pomoč pri varuhu človekovih pravic

3. Vsebinski sklop: Pravno organizacijski vidiki poslovanja

Poklicne kompetence

OZNAKA	
POVP1	Razumevanje pravnih temeljev poslovanja gospodarskih družb.
POVP2	Razvijanje racionalnosti in delovne odgovornosti v postopkih ustanovitve in prenehanja gospodarskih družb.
POVP3	Ravnanje skladno z načelom avtonomije volje pravnih subjektov v civilnopравnih razmerjih in z načeli obligacijskega prava.

Operativni cilji

Informativni cilji	Formativni cilji
<ul style="list-style-type: none"> – opiše in med seboj primerja pravnoorganizacijske oblike gospodarskih družb – spozna sestavine in načela firmskega prava ter sodni register – opiše postopek ustanovitve in prenehanje gospodarskih družb – pozna zakonske določbe za sklenitev in odpoved pogodbe o zaposlitvi – opiše sestavine delovnega razmerja – pojasni značilnosti civilnopравnih razmerij – spozna vsebino javnih knjig – opredeli obligacijsko razmerje in pojasni značilnosti ter pravne vire obligacij – razloži zakonite pogoje za sklenitev in veljavnost pogodbe – pojasni elemente za nastanek odškodninske obveznosti – našteje načine prenehanja obveznosti, razloži izpolnitev in zastaranje – našteje najpogostejše obligacijske pogodbe civilnega in gospodarskega prava – pojasni sestavine in razloži izpolnitev prodajne pogodbe 	<ul style="list-style-type: none"> – prepozna oblike posameznih gospodarskih družb in samostojnega podjetnika – izvede dejavnosti za vpis v sodni register – oblikuje firmo podjetja – presodi ustreznost pravno organizacijske oblike posamezne družbe – predvidi pravne posledice napačnih podjetniških odločitev – se zaveda pomena doslednega spoštovanja pravnih predpisov za varstvo pravic delavcev – poišče in analizira primere civilno pravnih razmerij v vsakdanjem življenju – ukrepa v primerih kršitev stvarnih pravic – poišče potrebne podatke v javnih knjigah – oceni pomen soglasne izjave volje strank za nastanek obligacijskega razmerja – ugotavlja pravne posledice nezmožnosti in nedopustnosti pri sklenitvi pogodbe – prepozna subjektivno in objektivno odgovornost – poišče pravno pomoč v primeru nedopustnega škodnega ravnanja in nastale škode – presodi, kdaj se uporabljajo določila obligacijskega zakonika in kdaj velja dogovor med strankama glede izpolnitve obveznosti – izračuna zastaralne roke in določi čas izpolnitve obveznosti – predvidi pravne posledice nepravilne izpolnitve prodajne pogodbe po krivdi prodajalca in po krivdi kupca – oblikuje in sklepa prodajno pogodbo